

Középkori látkép Szegedről

A három évvel ezelőtt létrehozott Magyar Építészeti Múzeum az idén különösen sok értékes lelettel gazdagodott.

Sikerült megszerezniük a középkori magyar városok megőrkítéséről ismert Ortheliusnak csaknem 400 évvel ezelőtt, 1596-ban készült rézmetszetét Buda és Győr látképéről. Több mint 300 éves rézmetszetet találtak Babocsa váráról, s litográfált kőrajzokat az 1850. év körüli Pestről és Budáról. Kortörténetileg is értékes dokumentum egy kőműves legény felszabadító levele, amelynek felső szegélyét Szeged városának fametszetű képe díszíti.

A múzeum tulajdonába került az az ezüst kőműves díszkalapács, amelyet Ferenc József használt a királyi palota századvégi bővítésének alapkövetételehez és a Kuria építésének megkezdésekor.

A múzeum gyűjteménye az idén összesen 280 tervvel, 21 metszettel, kőrajzzal és aquarellel, több mint 100 okirattal, levéllel, jegyzőkönyvvel, számos tárgyi emlékekkel, könyvvel és régi fényképpel gazdagodott. A fiatal múzeumnak azonban még nincsen önálló épülete, s így újabb szerzeményeit majd „alberletti” helyiségekben rendezett kiállításokon mutatja be.

Új lehetőség szakmatanulásra

A művelődésügyi miniszter a szakközépiskolai képzésben érdekelt miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel egyetértésben utasítást adott ki. Ennek értelmében azokat a dolgozókat, akik nem rendelkeznek a szakközépiskola szakirányának megfelelő szakmunkás-bizonyítvánnyal, illetőleg azzal egyenlő értékű más szakmai végzettséggel, fel lehet venni a szakközépiskola esti és levelező tagozatára. A feltételek a következők: a jelentkezőnek igazolniuk kell, hogy az általános iskola nyolc osztályát sikerrel elvégezték, vagy azzal egyenértékű végzettségük van: a beiratkozás évének augusztus 31-ig 17. életévüket betöltötték; a választott szakmára előírt egészségügyi követelményeknek megfelelnek; munkaviszonyban állnak vagy szövetkezeti tagok. További feltétel az előírt szakmai gyakorlat megszerzése és sikeres felvételi vizsga.

A felvételhez megkívánt szakmai gyakorlat időtartama általában három év.

Elkészült a Hotel Wien

Már megérkeztek az első vendégek Budapest legújabb szállodájában, a bécsi és balatoni autópályák budapesti torkolatánál az Oszta-penko-szobor mellett felépült Hotel Wienbe. Az új szálló átadása a vadászati kiállításra készülő új vendéglátóhelyek megnyitásának premierje. Augusztus elejétől sorozatosan folytatódik a vadászati kiállítás kezdetéig a vadász szállók, turinghotellek megnyitása.

A Hotel Wien 118 kétágyas, központi fűtéses szobájának ezen fűdőszobával pült, fenekívül négy luxuslakosztály várja a vendégeket. A szálló hivatalosan kedden nyílik, s már szeptember végéig minden férőhelye foglalt.

Hasznosítják a szakszervezeti kongresszuson elhangzott javaslatokat

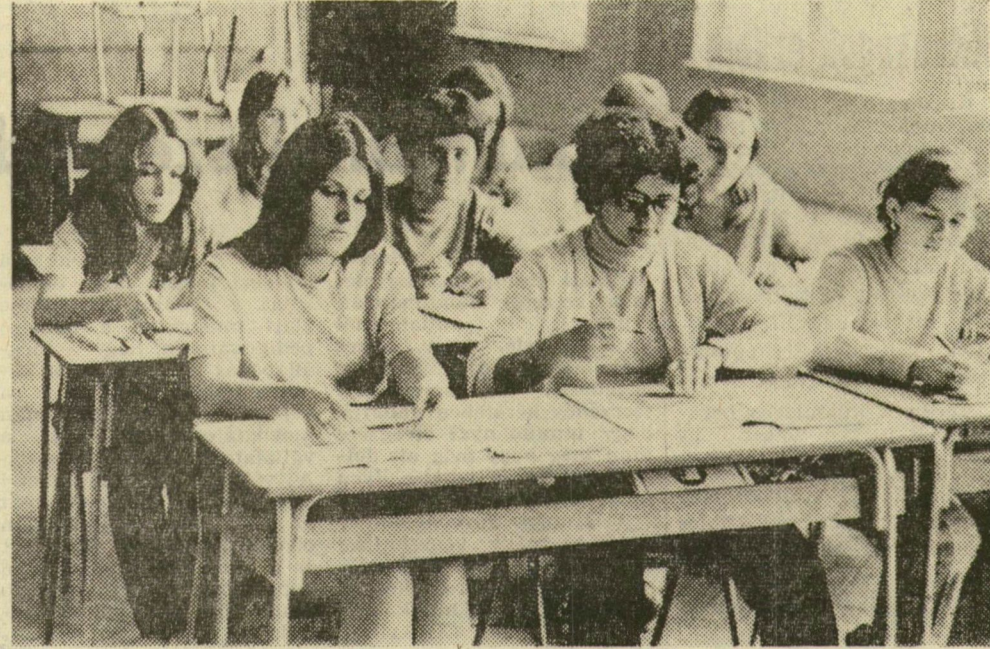
A SZOT elnökségének ülése

A SZOT elnöksége hétfőn ülést tartott, amelyen a szervezési és káderosztály összesítő jelentése alapján megtárgyalta a szakszervezetek XXII. kongresszusán szóban és írásban előterjesztett különböző javaslatokat, illetve a javaslatok hasznosítását szolgáló intézkedéseket.

A kongresszusi jegyzőkönyv alapján a Minisztertanács és a SZOT elnöksége részére egy-egy előterjesztés készült a javaslatok hasznosításáról. A kormány, mint ismeretes, a közelmúltban határozatot hozott a javaslatokkal kapcsolatos állami feladatokról, ennek nyomán a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek vezetői 1971. szeptember 30-ig tájékoztatják intézkedéseikről a SZOT főtájkárát. A SZOT elnöksége részére készült előterjesztés azt mutatja be, hogy a kongresszuson elhangzott javaslatok megoldása milyen úton halad, s egyben azt a célt is szolgálja, hogy a SZOT és a szakszervezetek vezető szervei rendszeresen figyelemmel kísérhessék a javaslatok gyakorlati végrehajtását. A kongresszuson elhangzott hozzászólásokra, javaslatokra a SZOT osztiályai 1971. augusztus 31-ig részletes, személy szerinti választ adnak, s az egyes szakszervezeteket is tájékoztatják a XXII. kongresszus elé terjesztett ajánlásaik sorsáról.

A SZOT elnöksége előterjesztett összesítő jelentés egész sor, a termelést, a bérést, a munkaügyi kérdéseket, a társadalombiztosítást, az üzemelésügyet, a szociális és munkavédelmi,

ideológiai, politikai és kulturális, továbbá a szervezeti életet érintő javaslatok intézésének módjáról tájékoztat. Több, a kongresszuson elhangzott javaslatot a SZOT napirendjére tüntetnek. E szinten vitatják majd meg a többi között a vasasszakszervezet rőtítkárának azt az előterjesztését, hogy a közgazdasági szabályozókkal kapcsolatos kérdésekben a SZOT jobban hangolja össze és képviselje a szakmák álláspontját, szorosabban működjenek együtt a szakszervezetekkel és a minisztériumokkal. Több kérdésben a kormány segítségére is számítanak. A SZOT elnökségének javaslatára a kormány máris határozatban intézkedett azzal a javaslattal kapcsolatban, hogy a tanács szervek eddig nem ellenőrizték kellően a munkavédelmi helyzetet. E kérdést egyébként jövőre a SZOT elnöksége újból napirendre tűzi. Vezető szervek elé kerül az a javaslat is, hogy a munkás-, paraszt-, szülők gyermekeit fokozottan segíteni kell a továbbtanulásban. Vezető szervek elé terjesztik azt a javaslatot, hogy nagy arányokban építsék ki az általános iskolai diákokotthonokat, növeldék a középiskolai kollégiumok hálózatát. A kongresszuson elhangzott egyik javaslat alapján a SZOT főkönyvelősége a ruházati szakszervezettel arról tárgyal, hogy a ruháipar nagyobb arányban részesüljön a szakszervezeti tagdíjából, s így nagyobb segítséget nyújthassanak a gyermek-gondozási szabadságon levő anyáknak.

Nyáron az iskolapadban

A cím első látásra félreértésre adhat alkalmat: hiszen akik a nyarat is tanulással szokták tölteni, igazán csak a bukott tanulók közül kerülnek ki. Akikről viszont itt szó lesz, nem rossz tanulók, sőt éppen a jobbak közül valók. Kilenc beszélgetőpartnerem közül negyven, Jakus Erzsébet, Köszö Anna, Márta Edit és Wágner Anna — ahogy ők mondják tréfásan, nem szegyen azt bevallani — kitűnő tanulók. S hogy ennek ellenére miért ülnek a szép, fűdésre, játékokra csábító nyári napokon is az iskolapadjaiban? Egyszerű a magyarázat: 230 társukkal együtt ők is résztvevői voltak, a JATE és a megyei tanács művelődésügyi osztálya által Hódmezővásárhelyen a hátrányos helyzetű középiskolások részére megrendezett egyetemi előkészítő tanfolyamnak.

VAJON SIKERÜL-E? Többségük munkás-paraszt szülei gyermeke. Jakus Erzsébet anyja betanított gyári

munkás, Kerekes Piroskái sütőipari szakmunkás, Erdélyi Anna szülei a Nívó ktsz betanított munkásai, Márta Edit édesanyja a falemezgyár munkásnöve. Tizenhét évesek, most végeztek Szegeden a közgazdasági technikum harmadik osztályát. Heten az ipari tagozaton, a Gutenberg utcában, ketten az úgynevezett Staiban. Így azután nem véletlen, hogy valamilyen nyien a budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen szeretnének továbbtanulni. S hogy ez sikerül-e? Az nagymértékben függ ettől a tanfolyamtól is.

Persze, ha csak ezen múlna, nyitva állna előttük az út, csak be kellene sétálniuk az egyetemre. Ugyanis egyik oktatójuk, Németh József tanársegéd így jellemzi őket: — Szeretek közöttük lenni. Megkapó az a tudniakará, az a lelkiismeretesség, amellyel nemcsak részt vesznek, de részt is kérnek a foglalkozásokból. Furcsa szó ez tanulással kapcsolatban, de így van: „repetát” kérnek, még újabb és újabb feladatokat akarnak megoldani. Így azután maximálisan kihasználják az itt töltött napokat.

— Mások ezek az órák, mint az iskolában — mondja Zsoldi Gabriella. — Ha nem értünk valamit, meg lehet kérdezni, s addig magyarázzak, mégpedig türelmesen, amíg mindenki előtt világosan nem áll az anyag. Nagyon sok újat tanulunk itt, olyanokat, amiket a gimnáziumokban oktatnak ugyan, nálunk viszont nem. Ha nem lenne lehetőség ezen a tanfolyamon a pótlására, eleve hátránnyal indulnánk a felvételi a gimnazistákkal szemben.

A matematikával tehát nincs probléma. Viszont a párosítás másik tárgya, a fizika ellen annál több a kifogás.

NEHEZ DÍO A FIZIKA — A technikumban csak az első

két évben tanultunk fizikát, nem felvételi tárgy, így hát nincs szükségünk rá — talán így summázhatnánk a lányok véleményét. Egyébként nem is tudták, hogy fizikát is fognak itt tanulni, nem hozták magukkal fizikai jegyzeteket sem. Klukovits Lajos tanársegédnek, a tanfolyam vezetőjének nem kis fáradságába került, míg meggyőzte őket a fizika-tanulás hasznosságáról.

— Megmagyaráztam nekik, hogy nem lenne kellemes, ha napi hét órán keresztül csak egyetlen tantárggyal foglalkoznának. Azt egyszerűen nem lehetne bírni idegekkel! Meg aztán az általános műveltséghez hozzátartozik a műszaki tudás, elengedhetetlen tehát a fizikával való „közelebbi” megismerkedés. Tapasztala-

tom szerint a gyerekek ezt be is látták.

Ezt tanúsíthatja Kövesdi Katalin III. éves matematika fizika szakos egyetemi hallgató is, aki a délutáni gyakorlati foglalkozásokat vezeti.

— A két év anyagát ismerjük át velük. Ha nem is lelkesednek túlságosan a fizikáért, becsülettel tevékenykednek a gyakorlatokon.

A JATE egyébként nem először szervez ilyen tanfolyamot. Már ezt megelőzően is — igaz, lényegesen rövidebb időtartammal — tartottak felkészítést egyetemre készülő fiataloknak. Már az akkori eredmények — 80 százalékuk sikeresen felvételizett — bizonyította, hogy helyes volt ez a kezdeményezés. Ezen az alapon indultak meg, amikor az idén tanfolyamot indítottak a tehetséges munkás-paraszt származású középiskolások számára. Ennek első félévi lezárása ez a két hét, amelynek végén dolgozatrissal tesznek tanúbizonyosságot tudásukról.

Zsoldi Gabi második a családban, aki élt a tanfolyam nyújtotta lehetőségekkel. Nővére, Dóra az idén felvételizett a „közgázón”.

— Most várjuk a felvételi eredményét — mondja a hűga. — En nővérem példája nyomán jelentkeztem a továbbképzésre, s moníhatom, amíg bántam meg. A két hét alatt többet tanultunk, mint az iskolában egy teljes félév alatt.

DUPLA ADAG MATEMATIKA Ezen igazán nem lehet csodálkozni.

Ugyanis heti négy órában tanulnak matematikát a technikumban, itt viszont egyetlen nap majdnem a dupláját. S nem is akármily Sorra oldják meg az elmúlt tíz év matematikai felvételi példait, s a JATE oktatói által összeállított, stencilezett, nehezebbnél nehezebb feladatokat.

A mondatokban mindenütt felbuknak a szó: felvételi. Sőt így: sikeres felvételi. Mert ott kezdődik minden. Ez az oka annak, hogy csak Lajos Juli, Kerepes Piri, Zsoldi Gabi és Vincze Erzsébet tudja mi akar lenni — előbbi három tanári szakra készül, utóbbi pedig az iparira — ám a többiek még nem döntöttek. A magyarázatot is meg tudom.

— A fontos, hogy sikerüljön a felvételi — ez Jakus Erzsébet véleménye. — Az egyetemen azután van egy esztendőnk a döntésre, mert csak az első év befejezése után szakosodunk.

Jelenleg tehát a legfontosabb a sikeres felvételi vizsga. Ezért dolgozik vállvetve tanár és diák.

Egy év múlva kiderül, milyen sikerrel.

Reigl Endre

Automata büfék

Az Utasellató tervei

A Philips cég automata büféit szeptemberben állítják fel a Marx téren

sőrendű céljuk, hanem az autóbusszokat igénybe vevő közönség kiszolgálása, hogy ne legyen különbség a vonaton és a buszon utazó emberek kényelme között. Az 50-es számú Utasellató üzlet örömmel üdvözölte, hogy a városi tanács bezáratta az italmérséket a piactéren. Az Utasellató forgalmával így is elégedettek, hiszen ennek zömét az ételféleségek biztosítják.

Az Utasellató és a Volán között igen jó az együttműködés. Az ellátó szervezet dicséri a Szeged—Pécs, a Szeged—Parád és a Szeged—Kecskemét közötti járatok

alkalmazottait: Perényi Istvánt, Kriván Juliát és Zékány Flóriánét, akik szorgalmasan dolgoznak, és az utazóközönség kényelmét minden tekintetben biztosítják. Persze nem volna teljes a kép, ha nem említenék meg a Marx téri Utasellató kitűnő konyháját, amelyet Csikesz Lajosné vezet, izletes főztjeivel. Valószínű, sokat segít az ellátásban, illetve annak minőségi javításában, hogy az Utasellató Marx téri bistrójának épülete alá egy tágas raktárhelyiséget építenek a jövő év elején.

G. I.